

Jakość w statystyce publicznej. Stan obecny, działania na przyszłość

Jolanta Szutkowska

Naczelnik Wydziału Metodologii i Jakości

Departament Metodologii, Standardów i

Rejestrów GUS

Plan prezentacji

- **Zmiany organizacyjne w GUS- zarządzanie strategiczne i zarządzanie operacyjne**
- **Wdrażanie Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych**
- **Funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej**
- **Prace systemowe w związku z wdrażaniem zarządzenia wewnętrznego Prezesa GUS nr 35 z 28.12.2011 r. ws. jakości**
- **Przygotowania do kolejnej rundy przeglądu partnerskiego**
- **Podsumowanie**

Zmiany organizacyjne w GUS – zarządzanie strategiczne i zarządzanie operacyjne

- **Spójność ze standardami jakości ESS:
znowelizowany EKPS z 28.09.2011 r.,
zalecenia Ekspertów ds. Jakości LEG,
Rozporządzenie Parlamentu
Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 w
sprawie statystyki europejskiej (w trakcie
nowelizacji), Komunikat Komisji Nr 211
*„Towards robust quality management for
European Statistics”***

Zmiany organizacyjne w GUS – zarządzanie strategiczne i zarządzanie operacyjne (cd.)

- **Zarządzanie strategiczne: plany wieloletnie** (*Kierunki rozwoju polskiej statystyki publicznej do 2017 r.*), półroczne plany przeglądów jakości badań statystycznych, priorytety określone przez Prezydium Kolegium GUS, rekomendacje Komisji Metodologicznej i Komisji Programowej
- **Zarządzanie operacyjne: Samodzielne Stanowisko ds. Jakości w Departamencie MS (2008 r.),**

Zmiany organizacyjne w GUS – zarządzanie strategiczne i zarządzanie operacyjne (dok.)

- **Zarządzanie operacyjne: od 2009 r. jednostki koordynacyjne : Wydział Metodologii i Jakości Departamentu MS +US Łódź, jednostki realizacyjne: departamenty autorskie GUS, urzędy statystyczne.**
- **Rodzaje zadań: monitoring wdrażania EKPS, wdrażanie zarządzenia nr 35 Prezesa GUS z dnia 28.12.2011 r. w sprawie jakości, prowadzenie szkoleń, udostępnianie materiałów na temat jakości w folderze publicznym**

Wdrażanie Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych

- **Przeгляд partnerski w GUS w dniach 25-27.04.2007 r., pełne dostosowanie w zakresie zasad EKPS: zasady 1: niezaleźność zawodowa, zasady 2: upowaźnienie do gromadzenia danych, zasady 13: terminowość i punktualność**
- **W zakresie pozostałych zasad EKPS 41 akcji usprawniających**
- **73% akcji zrealizowanych, pozostałe 27% (11) akcji w realizacji o charakterze długofalowym**

Wdrażanie Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych (cd.)

- **Monitoringi EKPS: 2008 roku (stan na dzień 29.02.2008 r.), 2009 roku (stan na dzień 31.05.2009 r.), 2010 roku (stan na dzień 31.03.2010 r.), 2011 roku (stan na dzień 31.03.2011 r.), 2012 roku (stan na dzień 31.03.2012 r.), 2013 roku (stan na dzień 31.03.2013 r.)**

Wdrażanie Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych (cd.)

- Osiągnięcia wynikające z wdrażania zasad EKPS w GUS w ciągu ostatnich lat: sprawozdawczość elektroniczna od 1 stycznia 2009 r. , koncepcja szerszego wykorzystania źródeł administracyjnych dla potrzeb spisu powszechnego i wykorzystania metody mieszanej w spisie powszechnym, zaangażowanie pracowników naukowych w doskonalenie metodologii badań, poprawa jakości operatów przez zastosowanie źródeł administracyjnych do ich aktualizacji**

Wdrażanie Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych (dok.)

- Działania o charakterze długofalowym w trakcie realizacji m.in. wykorzystanie źródeł administracyjnych do celów statystycznych, poprawa jakości operatów do badań statystycznych, stosowanie metod imputacji w badaniach statystycznych, doskonalenie metodologii rachunków środowiskowych, budowa kompleksowego systemu metadanych, przygotowanie rozwiązań informatycznych umożliwiających projektowanie przez użytkownika analiz dostosowanych do własnych potrzeb**

Funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej

- **Definicja jakości: według normy ISO 8402 – 1986 jakość - ogół cech i właściwości produktu lub usługi, który decyduje o zdolności zaspokojenia potrzeb zadeklarowanych lub domyślnych.**

Funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej (cd.)

- **Przydatność**
 - **uzgodnienia programu badań statystyki publicznej z udziałem użytkowników**
 - **Rola: Komisji Programowej, Komisji Metodologicznej, Rady Statystyki, Naukowej Rady Statystycznej**
 - **Rozpoznanie potrzeb użytkowników na podstawie badania satysfakcji, pism, e-maili, kontaktów telefonicznych, spotkań w zespołach roboczych**

Funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej (cd.)

- **Dokładność- redukcja błędów losowych i nielosowych**
 - **dokumentacja badania: wytyczne, założenia do kontroli jakości danych**
 - **doskonalenie metod zbierania, walidacji, przetwarzania i analizy danych**
 - **aktualizacja operatów na podstawie różnych źródeł informacji**

Funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej (cd.)

- **Dokładność- redukcja błędów losowych i nielosowych dok.**
- **doskonalenie schematów losowania i uogólniania wyników**
- **analiza precyzji dla głównych zmiennych na podstawie średniego błędu standardowego i wariancji**

Funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej (cd.)

- **Terminowość i punktualność**
- **zgodność terminów realizacji badania z harmonogramem badania (monitorowanie przebiegu i monitorowanie opóźnień)**
- **zgodność terminów udostępniania publikacji z planem wydawniczym**

Funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej (cd.)

- **Dostępność i przejrzystość**
 - **udostępnianie informacji w formach ustalonych w planie wydawniczym, stosowanie standardowych formatów do wymiany danych i metadanych, przestrzeganie zasad poufności danych**
 - **zapewnienie przejrzystości danych zgodnie z zasadami przygotowania publikacji statystycznych, opracowań zbiorczych np. roczników**

Funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej (cd.)

- **Porównywalność**
- **zapewnienie porównywalnych serii danych w wyniku przeliczeń w warunkach porównywalnych np. przeliczenia w związku ze zmianą klasyfikacji PKD 2007**
- **stosowanie rewizji danych**
- **opisy w metadanych o porównywalności w zakresie pojęć, klasyfikacji, zmiennych, jednostek obserwacji, okresów referencyjnych, itd.**

Funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej (cd.)

- **Porównywalność dok.**
- **standaryzacja w zakresie pojęć, definicji, klasyfikacji, zmiennych, częstotliwości, okresów referencyjnych, itp.**
- **wpływ na interoperacyjność systemów**

Funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej (cd.)

- Spójność
- rozpoznanie statystyk wykazujących cechy spójne w procesach integracyjnych
- integracja: badań statystycznych, badań i źródeł administracyjnych, źródeł administracyjnych

Funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej (cd.)

- **Spójność dok.**
- **rola procesów standaryzacyjnych i standaryzacji w zakresie pojęć, zmiennych, klasyfikacji, częstotliwości badań, jednostek obserwacji, formatów danych, itd. w tworzeniu warunków do harmonizacji, integracji, redukcji kosztów i obciążenia**
- **opisy w metadanych jako podstawa do analiz porównywalności i spójności**

Funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej (cd.)

- **Koszty i obciążenie respondentów**
- **informacja o kosztach dostępna jest obecnie w programie badań statystycznych**
- **informacja o obciążeniu zbierana jest na formularzach na podstawie pytania o czas przepracowany na przygotowanie i wypełnienie danych dla formularza**

Funkcjonowanie komponentów jakości (kryteriów jakości) w polskiej statystyce publicznej (dok.)

- **Poufność, transparentność i bezpieczeństwo danych**
 - **Poufność i bezpieczeństwo danych zapewnione jest zgodnie z ustawą o statystyce publicznej**
 - **Transparentność danych uwzględnia zasady dotyczące poufności danych**

Prace systemowe w związku z wdrażaniem zarządzenia wewnętrznego Prezesa GUS nr 35 z 28.12.2011 r. w sprawie jakości

- **Standardowe narzędzia: raporty jakości i mierniki jakości (<http://raportjakosci>), przeglądy jakości (badania PNZ, P-01, ZD-5, SSI-01), listy samooceny**
- **Przygotowywanie aplikacji informatycznej- baza jakości**
- **Prace długofalowe doskonalące jakość badań statystycznych**

Prace systemowe w związku z wdrażaniem zarządzenia wewnętrznego Prezesa GUS nr 35 z 28.12.2011 r. w sprawie jakości (dok.)

- **Prace długofalowe doskonalące jakość badań statystycznych m.in.: opracowanie i wdrażanie nowej organizacji badań statystycznych w oparciu o model GSBPM, integracja danych z różnych źródeł, działania standaryzacyjne w zakresie pojęć, klasyfikacji, list kodowych, innych metadanych, doskonalenie systemu metadanych i budowa zintegrowanych systemów informacji statystycznej**

Przygotowania do kolejnej rundy przeglądu partnerskiego

- **Prace w ramach grupy zadaniowej Eurostatu dotyczącej przygotowania metodologii kolejnej rundy przeglądu partnerskiego**
- **Przygotowania w GUS: ocena badań pod kątem wdrażania zasad EKPS (wypełnianie kwestionariuszy samooceny i stosowanie analizy SWOT), zorganizowanie akcji informacyjnej-seminarium dla ministerstw i urzędów centralnych, spotkania z Departamentami GUS**

Przygotowania do kolejnej rundy przeglądu partnerskiego (cd.)

- Utworzenie jednego punktu kontaktowego**
- Powołanie koordynatora w GUS i/lub Komitetu Sterującego**
- Praca w trakcie przeglądu: przedstawianie mocnych stron i dobrych praktyk, identyfikowanie słabych stron badań i uzgadnianie z audytorami rekomendacji zmierzających do ich eliminowania, uzgadnianie zapisów do raportu z przeglądu, w przypadku braku zgody informacja o niezgodnościach**

Przygotowania do kolejnej rundy przeglądu partnerskiego (dok.)

- Formułowanie działań usprawniających na podstawie rekomendacji audytorów, ustalanie harmonogramu realizacji działań usprawniających wraz z ustaleniem gestorów odpowiedzialnych za ich wdrażanie**

Podsumowanie

- **Prace z jakości badań statystycznych o charakterze prewencyjnym lub doskonalącym**
- **Wdrażanie rozwiązań jakościowych przetestowanych w ramach prac metodologicznych**
- **Doskonalenie integracji i spójności badań gospodarczych i społecznych**
- **Kultura organizacji- adaptacja do potrzeb użytkowników, rozwój kompetencji, postawy projakościowe, przestrzeganie standardów jakości i zapewnienie ciągłego doskonalenia jakości przy ograniczaniu kosztów badań statystycznych**

Jakość w statystyce publicznej. Stan obecny i działania na przyszłość

Dziękuję za uwagę